

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion

Judecători – Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, *Devder Djulieta*, de către avocatul *Căpățână Ion* în numele inculpatului și de către inculpatul *Ceban Alexandru*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2022, în cauza penală în privința lui

Ceban Alexandru xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx.

Termenii de examinare:

prima instanță: 04.04.2017 – 27.12.2017;

instanța de apel: 09.02.2018 – 28.06.2018;

instanța de recurs: 14.02.2019 – 06.08.2019;

instanța de apel: 29.11.2019 – 14.03.2022.

instanța de recurs: 13.10.2023 – 28.06.2023.

Asupra motivelor recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 27 decembrie 2017, *Ceban Alexandru* a fost achitat în baza art. 188 alin. (3) lit. c) Codul penal pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Ceban Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e) și f) Cod penal și în baza acestei Legi, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **8** (opt) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de *Ostafi Tatiana* împotriva lui *Ceban Alexandru* cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral, s-a admis parțial.

S-a încasat din contul lui *Ceban Alexandru* în beneficiul *Tatianeii Ostafi* prejudiciul moral în mărime de **20000** (douăzeci mii) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, *Ceban Alexandru*, prin rechizitoriu este învinuit de faptul că, având intenția săvârșirii atacului asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și dorind în mod conștient survenirea acestora, la 06 martie 2017, aproximativ pe la ora 11.00 minute, prin ușa de intrare a pătruns în odaia nr. 108, situată în blocul locativ xxxxx, unde, a atacat-o pe cet. *Ostafi Tatiana xxxxx*, aplicându-i multiple lovituri peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i dureri fizice.

Continuându-și acțiunile sale criminale, în vederea învingerii opunerii de rezistență din partea victimei și obținerii scopului său criminal, i-a provocat acesteia acțiuni de tortură în scopul aflării locului depozitării mijloacelor financiare și altor bunuri, manifestate prin electrocutarea intensivă a victimei cu un electroșocher, după care, în mod deschis a sustras

din această odaie o husă la prețul de 200 lei, în care se aflau bani în sumă de 70 Euro, care conform ratelor oficiale de schimb ale BNM la data săvârșirii infracțiunii constituia suma de 1469 lei, un pașaport străin pe numele cet. Ostafi Daniel, un card de reduceri „Felicia” și un pașaport român, o husă în care se aflau 13 periute pentru machiaj la prețul total de 1200 lei, un portmoneu de culoare roz la prețul de 100 lei, un portmoneu de culoare cafeniu la prețul de 300 lei, în care se aflau bani în sumă de 337 lei, un buletin de identitate cu fișa de însoțire, un permis de conducere, un card bancar de la BC „Victoriabank” SA, pe care se aflau bani în sumă de aproximativ 400 lei, un card bancar de la „BCR” SA, pe care se aflau bani în sumă de aproximativ 10 mii lei, un card de reduceri de la „Star Kebab”, toate pe numele cet. Ostafii Tatiana xxxxx, iar în total bunuri materiale în sumă totală de 3606 lei, cauzându-i ultimei daune materiale în proporție considerabile.

Astfel, acțiunile inculpatului *Ceban Alexandru* au fost încadrate juridic în baza art. art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal și alin. (3) Cod penal, conform indicilor calificativi – *„tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, săvârșită cu o deosebită cruzime, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.”*

În cadrul cercetării judecătorești, instanța de fond a constatat în fapt că **Ceban Alexandru**, la data de 06 martie 2017, aproximativ pe la ora 11.00 minute, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin ușa de intrare a pătruns în odaia nr. 108, situată în blocul locativ xxxxx, unde, a sustras din această odaie o husă la prețul de 200 lei, în care se aflau bani în sumă de 70 Euro, care conform ratelor oficiale de schimb ale BNM la data săvârșirii infracțiunii constituia suma de 1469 lei, un pașaport străin pe numele cet. Ostafi Daniel, un card de reduceri „Felicia” și un pașaport român, o husă în care se aflau 13 periute pentru machiaj la prețul total de 1200 lei, un portmoneu de culoare roz la prețul de 100 lei, un portmoneu de culoare cafeniu la prețul de 300 lei, în care se aflau bani în sumă de 337 lei, un buletin de identitate cu fișa de însoțire, un permis de conducere, un card bancar de la BC „Victoriabank” SA, pe care se aflau bani în sumă de aproximativ 400 lei, un card bancar de la „BCR” SA, pe care se aflau bani în sumă de aproximativ 10 mii lei, un card de reduceri de la „Star Kebab”, toate pe numele cet. Ostafi Tatiana, iar în total bunuri materiale în sumă totală de 3606 lei, cauzându-i ultimei daune materiale în proporții considerabile. Fiind surprins la fața locului de partea vătămată Ostafi Tatiana, care încercând să-l rețină pe Ceban Alexandru, ultimul a atacat-o pe cet. Ostafi Tatiana, aplicându-i multiple lovituri peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i dureri fizice și, continuându-și acțiunile sale criminale, în vederea învingerii opunerii de rezistență din partea victimei și obținerii scopului său criminal, i-a provocat acesteia vătămări corporale, manifestate prin electrocutarea intensivă a victimei cu un electroșoc, cauzându-i potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 908 din 06.03.2017, părții vătămate Ostafi Tatiana, echimoze cu excoriații la nivelul feței, echimoză la nivelul antebrățului stâng, care se califică ca vătămare neînsemnată.

Astfel, acțiunile inculpatului *Ceban Alexandru* au fost încadrate juridic în baza art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, conform indicilor calificativi – *„tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.”*

3. Sentința primei instanțe, a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Ciocana, *Vinițchi Pavel*, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu stabilirea lui Ceban Alexandru:

- în baza art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) din Codul penal, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **8** ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 188 alin. (3) lit. d) din Codul penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de **10** ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art. 84 din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabili inculpatului pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de **12** ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A încasa de la inculpat, în contul statului, suma de **371** lei, care constituie cheltuieli judiciare, și anume, costul raportului de expertiză medico-legală a părții vătămate Ostafi Tatiana și a martorului Calugher Dorian și a sa.

Acțiunea civilă înaintată de Ostafi Tatiana împotriva lui Ceban Alexandru, cu privire la repararea prejudiciului material, cauzat prin infracțiune, în sumă de 10000 mii lei și cel moral, în sumă de 100000 lei să fie admisă integral.

În argumentarea apelului declarat, acuzatorul de stat a invocat următoarele argumente:

- potrivit probelor utile, pertinente și concludente, administrate la faza de urmărire penală în cauza dată și cercetate în ședința de judecată, s-a constatat incontestabil faptul, că inculpatul a atacat-o pe victima Ostafi Tatiana, aplicându-i multiple lovituri peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i dureri fizice și, continuându-și acțiunile sale criminale, în vederea învingerii opunerii de rezistență din partea victimei și obținerii scopului său criminal, i-a provocat acesteia acțiuni de tortură în scopul aflării locului depozitării mijloacelor financiare și altor bunuri, manifestate, inclusiv, prin electrocutarea intensivă a victimei cu un electroșocher, acțiuni care, potrivit dispozițiilor legislației în vigoare confirmă prezența calificativului, prevăzut de alin.(3) lit. d) art.188 din Codul penal, și anume, săvârșită cu o deosebită cruzime, or, în acest sens, aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, în cazul dat a fost aplicat un electroșocher fapt confirmat prin concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 908 din 06.03.2017 asupra victimei, din punct de vedere al acuzării și constituie o manifestare de cruzime deosebită din partea atacatorului față de victimă, care se afla în imposibilitate de a se apăra, inclusiv și datorită coraportului dintre atacator și persoană atacată, care este gen feminin și cu o masă corporală evident inferioară;

- tâlhăria săvârșită cu o deosebită cruzime lit. d) din alin. (3) art. 188 din Codul penal, pentru modalitatea agravată analizată este că acțiunea adiacentă din cadrul tâlhăriei este săvârșită, în sensul Convenției ONU împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, în scopul provocării, cu intenție, a unei dureri sau suferințe puternice, fizice și psihice, mai ales cu scopul de a obține de la această persoană informații sau mărturisiri, împotriva voinței și conștiinței sale, sau este de natură să producă victimei sentimente de teamă, de inferioritate, de îngrijorare, în stare să o înjosească și să-i înfrângă rezistența fizică și morală;

- instanța de judecată, constatând prin sentință că condamnatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) din Codul penal, care i-a fost incriminată, urma să ia în considerație toate circumstanțele cauzei, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite de inculpat, de faptul că acesta vina integral nu și-a recunoscut-o, de comportamentul acestuia în timpul și după consumarea infracțiunii săvârșite, pericolul social pe care îl prezintă inculpatul în societate, precum și de faptul că acesta nu a colaborat sub nici o formă la descoperirea infracțiunii cu organul de urmărire penală, de asemenea nu a recuperat dauna cauzată prin infracțiune și duce un mod de viață parazitar, nu are loc permanent de trai și nu este angajat oficial în câmpul muncii, anterior a mai comis infracțiuni de același gen;

- reieșind din scopul pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, stabilirea unei pedepse prea blânde, poate doar să încurajeze comiterea pe viitor de către inculpat și alte persoane a altor infracțiuni din categoria dată.

3.2. Inculpatul *Ceban Alexandru*, a solicitat casarea sentinței, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat de sub învinuirea înaintată. În ședința instanței de apel a recunoscut vinovăția în comitere furtului banilor din apartament, nu recunoaște comiterea atacului tâlhăresc, invocând că dosarul este fabricat, probele au fost falsificate, iar instanța de fond, la adoptarea soluției, nu a fost imparțială.

3.3. Avocatul *Brăteanu Veaceslav* în numele inculpatului *Ceban Alexandru*, a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță prin care *Ceban Alexandru* să fie achitat în învinuirea adusă în baza art. 188 alin. (2), lit. d), e), f) și alin. (3) Cod penal.

În argumentarea apelului declarat avocatul a invocat următoarele argumente:

- prima instanță nu a ținut cont de obiecțiile apărării privind efectuarea acțiunilor procesual-penale în lipsa avocatului în interesele lui *Ceban Alexandru*, printre care se enumeră - percheziția corporală, cercetarea la fața locului, etc. Verificarea declarațiilor la locul infracțiunii, este o acțiune procesual-penală care nu a fost efectuată, deși era necesară pentru justa clarificare a tuturor circumstanțelor; efectuarea acțiunilor procesuale în limite minime de timp ce creează dubii evidente asupra faptului fabricării intenționate a unor acțiuni procesuale în scopul agravării învinuirii lui *Ceban Alexandru*;

- respingerea solicitării de efectuare a acțiunii procesuale de reconstituire a faptei, fapt solicitat expres de *Ceban Alexandru*; anexarea la materialele dosarului a pozelor efectuate personal de *Ostafi Tatiana*, în lipsa medicului, precum și înafara procesului penal, însă aceste poze au fost anexate la materialele dosarului penal și acordate acestora statutul de probe în cauza penală;

- organul de urmărire penală nu a examinat toate circumstanțele necesare în vederea stabilirii provenienței banilor ridicați la data de 06 martie 2017. Cel mai grav este faptul că lui *Ceban Alexandru* i s-a îngădit dreptul de a face cunoștință cu materialele dosarului acumulate pe parcursul urmăririi penale, astfel, *Ceban Alexandru* a făcut pentru prima dată cunoștință cu materialele dosarului abia în cursul examinării cauzei penale în instanța de judecată;

- fiind audiată, *Ostafi Tatiana* atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată, a dat declarații prin care a elucidat că la data de 06 martie 2017 l-a văzut pentru prima dată pe *Ceban Alexandru* în coridorul comun al blocului locativ xxxxxx, văzând la ultimul în buzunar bunuri ce aparțin ei. Prin urmare, *Ostafi Tatiana* declară că a mers după el și a întreprins acțiuni pentru a-l stopa și a redobândi bunurile, în urma căror acțiuni și s-au produs leziunile;

- dând declarațiile menționate, rezultă expres că la data de 06 martie 2017 când *Ostafi Tatiana* l-a văzut pentru prima dată pe *Ceban Alexandru* pe coridor, atunci când furtul era deja consumat;

- au fost stabilite un șir de divergențe între declarațiile date de *Ostafi Tatiana* în cadrul urmăririi penale și cele din cadrul examinării cauzei penale în judecată;

- printre divergențe se enumeră următoarele: aflarea lui *Ostafi Tatiana* în bucătărie câteva secunde, fapt contrazis de ea în instanță, indicând aflarea ei în bucătărie o perioadă de 10 minute; aplicarea de către *Ceban Alexandru* a electroșocherului și aplicarea cu acesta a unei lovituri în cap la et. 4 al blocului locativ, fapt contrazis de ea în instanță; etc.;

- *Ostafi Tatiana* indică că în timp ce a coborât pe scările blocului locativ după *Ceban Alexandru*, s-a întâlnit cu vecinul său *Marin Cernei* care ar fi întrebat-o pe ultima ce s-a întâmplat. Declarații ce sunt contrazise de către martorul *Cernei Marin* care a fost audiat în prima instanță și a declarat expres că pe scări nu s-a întâlnit cu *Ostafi Tatiana*, pe ultima a văzut-o deja afară când a ieșit afară. Astfel, declarațiile lui *Ostafi Tatiana* nu corespund adevărului;

- referitor la divergențele dintre bancnotele declarate de *Ostafi Tatiana* și bancnotele cercetate de organul de urmărire penală, *Ostafi Tatiana* declară că despre bancnota de 50 lei, pe când în cadrul cercetării banilor de către organul de urmărire penală nu se regăsesc

astfel de bancnote, mai mult ca atât, au fost cercetate bancnote de 20 lei, nedeclarate de Ostafi Tatiana;

- este criticabil faptul că la Ceban Alexandru nu au fost depistați bani ce i-ar aparține acestuia, toți banii chipurile fiind proprietatea lui Ceban Alexandru;

- banii în mărime de 70 euro indicate de Ostafi Tatiana precum că ar constitui proprietatea ei, nu corespunde adevărului. Pe marginea cauzei penale a fost audiat martorul părții apărării Ceban Mihai, care a declarat că banii în sumă de 70 euro constituie proprietatea lui Ceban Alexandru;

- la materialele dosarului este anexat Raportul de expertiză medico-legală efectuat asupra lui Ostafi Tatiana și pozele efectuate de Ostafii Tatiana asupra părților corpului unde sunt leziunile corporale;

- astfel, se constată divergențe între leziunile constatate de expertul medico-legist și leziunile fotografiate de Ostafi Tatiana. Leziunea corporală din poza anexată la foaia dosarului nr. 45 (leziune pe mâna dreaptă) și nr. 46 (leziune pe umărul stâng) nu sunt constatate de expert în raportul de expertiză medico-legală;

- în atare circumstanțe, există dubii privitor la leziunile invocate a fi suportate în urma circumstanțelor indicate în învinuire. Martorii părții acuzării - Marin Cernei și Calugher Dorian nu le este cunoscut cele întâmplate la etajul xxxxxx nominalizat. Martorii Cernei și Calugher au dat declarații prin care s-au contrazis evident. Mai mult ca atât, consideră că martorii menționați au contribuit la formularea unei astfel de învinuiri. Martorii fiind vecinii lui Ostafi Tatiana, unul dintre care este colaborator al organului afacerilor interne.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2018, au fost respinse ca nefondate apelurile procurorului, inculpatului Ceban Alexandru și a avocatului Brăteanu Veaceslav în numele inculpatului Ceban Alexandru, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a concluzionat că inculpatul Ceban Alexandru este vinovat de comiterea infracțiunii de tâlhărie, or, împrejurările ce dovedesc în afara oricăror dubii culpabilitatea lui Ceban Alexandru au fost elucidate și constatate din totalitatea de probe acumulate la dosarul respectiv, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Cu referire la motivele invocate de apărare, precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare a inculpatului Ceban Alexandru, or, acesta urma să fie achitat de sub învinuirea adusă, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a comis careva erori de fapt și de drept care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a constatat că prima instanță just starea de fapt și de drept și corect a ajuns la concluzia despre nevinovăția inculpatului Ceban Alexandru în comiterea infracțiunii prevăzute de 188 alin. (3) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Prin probele prezentate de procuror și cercetate de instanța de apel nu a fost dovedit faptul că inculpatul Ceban Alexandru a comis infracțiunea de tâlhărie săvârșită cu o deosebită cruzime.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare procurorul și inculpatul.

5.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, *Scutelnic Cătălin*, a solicitat admiterea recursului, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În argumentarea recursului declarat a indicat că instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor, în derogare de la prevederile art. 101 Cod de procedură penală, punând

accentul doar pe depozițiile și versiunea inculpatului și o interpretare eronată a dreptului material.

A invocat că instanțele ierarhic inferioare au examinat prezenta cauză penală în alte limite decât cele expuse în învinuirea adusă inculpatului.

Instanța a invocat că lui Ceban Alexandru i-a fost încriminată fapta prevăzută de art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal, pe când conform actului de învinuire, inculpatului i-a fost încriminată fapta prevăzută de art. 188 alin. (3) lit. d) Cod penal și deci instanța a depășit limitele învinuirii înaintate.

Constatând că inculpatului i-a fost incriminată o faptă greșită, instanța de fond motivează soluția de achitare anume de săvârșirea infracțiunii greșit indicate ca incriminate și nici de cum nu motivează soluția privind fapta prevăzută de art. 188 alin. (3) lit. d) Cod penal, adică săvârșirea actului tâlhăresc cu o deosebită cruzime.

5.2. La 05 septembrie 2018, în termen, a declarat recurs ordinar inculpatul *Ceban Alexandru*, prin care solicită admiterea recursului, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunile sale să fie recalificate.

În motivarea recursului, neinvocând niciun temei de drept prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat că nu a comis infracțiunea incriminată, ci furtul, iar dosarul penal în privința sa a fost fabricat ilegal.

5.3. La 20 august 2018, *inculpatul* a declarat recurs suplimentar, prin care a indicat că termenul de declarare a recursului nu a fost încălcat, iar recursul fiind depus în termen.

5.4. La 21 martie 2019, inculpatul a mai declarat recurs suplimentar, prin care a indicat argumente similare ca și în recursurile anterioare, totodată menționând că recursul ordinar declarat de către procuror este neîntemeiat și urmează a fi respins.

6. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 august 2019 s-au admis recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către inculpatul Ceban Alexandru, casată total instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În argumentarea soluției adoptate, instanța de recurs ordinar a constatat că, instanța de apel menținând soluția primei instanțe prin care inculpatul Ceban Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e) și f) Cod penal și condamnat la închisoare pe un termen de 8 ani, totodată fiind achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal, care prevede „tâlhăria săvârșită cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății”, instanța de apel motivându-și soluția sub aspectul că partea acuzării nu a prezentat nici o probă în confirmarea vinovăției inculpatului a semnelui calificativ „tâlhăria săvârșită cu o deosebită cruzime”, a omis respectarea prevederilor art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, care stabilesc în mod expres că judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Instanța de recurs a reținut că, potrivit rechizitoriului (f. d. 148 – 153, vol. I), inculpatul a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) și alin. (3) lit. d) Cod penal, după indicii calificativi *tâlhăria, adică actul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, săvârșită cu o deosebită cruzime, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

În acest context, instanța de recurs statuat că la examinarea prezentului dosar instanța de apel nu a luat în considerație faptul, că prima instanță contrar învinuirii înaintate a expus în descriptivul sentinței următoarea concluzie: „prin urmare, instanța de judecată atestă, că în acțiunile inculpatului Ceban Alexandru nu s-a dovedit cauzarea lui Ostafi Tatiana a vătămării grave a integrității corporale sau a sănătății, fapt ce impune achitarea inculpatului pe capătul de învinuire prevăzut de art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal”, astfel că prin

menținerea sentinței instanța de apel a trecut cu vederea eroarea comisă de către prima instanță, fără a întreprinde măsurile necesare în vederea reparării acesteia.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2022, s-a admis apelul avocatului *Veaceslav Brăteanu*, în numele inculpatului *Ceban Alexandru*, apelul inculpatului *Ceban Alexandru* și apelul procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, *Vinițchi Pavel*, s-a casat parțial sentința inclusiv din oficiu, în baza art. 409 al. (2) Cod de procedură penal, fiind pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Ceban Alexandru a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (3) lit. d) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Ceban Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 al. (2), lit. d), e) și f) Cod penal și în baza acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **10** (zece) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Cerința procurorului de a încasa de la *Ceban Alexandru* în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de **371** (trei sute șaptezeci și unu) lei s-a respins ca fiind neîntemeiată.

În rest, sentința s-a menținut.

7.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a audiind participanții la proces, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor cercetate, prezentate instanței de apel, precum și probelor administrate la faza urmăririi penale, în instanța de fond, cercetate suplimentar în ședința instanței de apel, instanța de apel a constatat cu certitudine faptul că, *Ceban Alexandru la data de 06 martie 2017, aproximativ pe la ora 11.00 minute, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin ușa de intrare a pătruns în odaia nr. 108, situată în blocul locativ nr. 40 al străzii Mihail Sadoveanu municipiul Chișinău, unde, a sustras din această odaie o husă la prețul de 200 lei, în care se aflau bani în sumă de 70 Euro, care conform ratelor oficiale de schimb ale BNM la data săvârșirii infracțiunii constituia suma de 1469 lei, un pașaport străin pe numele cet. Ostafi Daniel, un card de reduceri „Felicia” și un pașaport român, o husă în care se aflau 13 periute pentru machiaj la prețul total de 1200 lei, un portmoneu de culoare roz la prețul de 100 lei, un portmoneu de culoare cafeniu la prețul de 300 lei, în care se aflau bani în sumă de 337 lei, un buletin de identitate cu fișa de însoțire, un permis de conducere, un card bancar de la BC „Victoriabank” SA, pe care se aflau bani în sumă de aproximativ 400 lei, un card bancar de la „BCR” SA, pe care se aflau bani în sumă de aproximativ 10 mii lei, un card de reduceri de la „Star Kebab”, toate pe numele cet. Ostafii Tatiana Haralampie, iar în total bunuri materiale în sumă totală de 3606 lei, cauzându-i ultimei daune materiale în proporții considerabile.*

Fiind surprins la fața locului de partea vătămată Ostafii Tatiana, care încercând să-l rețină pe Ceban Alexandru, ultimul a atacat-o pe cet. Ostafii Tatiana Haralampie, aplicându-i multiple lovituri peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i dureri fizice și, continuându-și acțiunile sale criminale, în vederea învingerii opunerii de rezistență din partea victimei și obținerii scopului său criminal, i-a provocat acesteia vătămări corporale, manifestate prin electrocutarea intensivă a victimei cu un electroșoc, cauzându-i potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 908 din 06.03.2017, părții vătămate Ostafii Tatiana, echimoze cu excoriații la nivelul feței, echimoză la nivelul antebrațului stâng, care se califică ca vătămare neînsemnată.

Acțiunile inculpatului *Ceban Alexandru*, au fost încadrate juridic de către instanța de apel în baza art. 188 alin. (2), lit. d), e) și f) Cod penal, conform indicilor calificativi – „tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, prin

pătrundere în locuință, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.”

Instanța de apel a constatat că cercetarea judecătorească s-a efectuat cu încălcarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor, iar instanța de fond a dat o apreciere greșită probelor administrate, recalificând acțiunile inculpatului Ceban Alexandru din prevederile art. 188 alin. (3), lit. d) Cod penal conform art. 188 alin. (3), lit. c) Cod penal, iar constatările efectuate prin sentința respectivă nu corespund probatoriului cercetat în ședința de judecată, instanța urmând să țină cont de prevederile art.101 alin. (1) Cod procedură penală

Astfel prima instanță nu a dat o apreciere justă și probelor materiale cercetate în instanță, care de asemenea dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de tâlhărie, cum ar fi: declarațiile inculpatului Ceban Alexandru, a părții vătămate Ostafii Tatiana, a martorilor Cernei Marin, Calugher Dorian, Ciobanu Mihail, precum și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 06.03.2017, cu tabel fotografic anexat (f. d. 10-12); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 06.03.2017, cu tabel fotografic anexat (f. d. 14-16); procesul-verbal de examinare a obiectului din 16.03.2017, cu foto-tabel anexat (f. d. 31-35); procesul-verbal de percheziție corporală din 06.03.2017, cu tabel foto-anexat (f. d. 79-80); raportul de expertiză judiciară nr. 908 din 06.03.2017 (f. d. 56-57); raportul de expertiză judiciară nr. 979 din 06.03.2017 (f. d. 64- 65).

Cu privire la vinovăția inculpatului Ceban Alexandru în baza art. 188 alin. (2), lit. d), e), f) Cod penal, instanța de apel a precizat că prin atacul săvârșit Ceban Alexandru și-a îndreptat acțiunile agresive însoțite de violența periculoasă pentru viața și sănătatea părții vătămate Ostafii Tatiana.

Agravanta săvârșită prin pătrundere în încăpere și anume, în odaia nr. 108 situată în blocul locativ nr. 40 din str. Mihai Sadoveanu, din mun. Chișinău ce aparținea părții vătămate Ostafii Tatiana, a fost recunoscută de către inculpatul Ceban Alexandru, care a invocat că, dorea să săvârșească un furt din această odaie, a intrat în locuința acesteia, ușa căreia era descuiată și a sustras bunuri mobile prin ce a atentat la relațiilor sociale cu privire la inviolabilitatea locuinței.

La fel, a fost demonstrată și agravanta cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, întrucât, în momentul depistării inculpatului Ceban Alexandru la fața locului de către partea vătămată Ostafii Tatiana și încercării de a-l reține, inculpatul i-a aplicat o lovitură cu electroșocul părții vătămate în regiunea feței, fapt care a destabilizat-o pe victimă, încercând astfel să scape de urmărirea victimei și să fugă de la fața locului.

Electroșocul cu care a fost electrocutată partea vătămată Ostafii Tatiana a fost depistat la fața locului în cadrul cercetării la fața locului, fapt confirmat prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 06.03.2017 și recunoscut în calitate de corp delict prin ordonanța procurorului din 16.03.2017. Faptul cauzării echimozelor cu excoriații la nivelul feței părții vătămate Ostafii Tatiana, s-a dovedit prin declarațiile părții vătămate Ostafii Tatiana, martorilor Cernei Marin și Calugher Dorian, cât și prin concluziile Raportului de expertiză judiciară nr. 908 din 06.03.2017 (f. d. 56-57).

Instanța de apel a constatat că proporțiile prejudiciului cauzat părții vătămate - 3606 lei, depășesc limita proporțiilor mici, și se încadrează în proporții considerabile, potrivit prevederilor art. 126 din Codul penal, întrucât partea vătămată Ostafii Tatiana, la momentul săvârșirii infracțiunii de către Ceban Alexandru era văduvă, are la întreținere un copil minor, nu era angajată în câmpul muncii, fiind întreținută de către mama acesteia, care lucrează în Italia, iar suma de 70 de euro o ținea pentru achitarea gazdei. Argumentele inculpatului Ceban Alexandru precum că 70 de euro erau bani personali, nu și-au găsit confirmarea, or, însuși inculpatul a declarat că, era în criză de bani, ceea ce l-a determinat să meargă la furt, care ulterior, s-a finalizat prin tâlhărie, pentru a sustrage bani, care chipurile îi trebuiau pentru a fi operat, cât și pentru fiica acestuia, care avea datorii la plata studiilor, cât și la întreținere. La fel și declarațiile martorului Ceban Mihail, care susține

că, inculpatul avea bani, au fost apreciate critic, întrucât se combat prin declarațiile inculpatului Ceban Alexandru menționate supra.

Latura subiectivă a tâlhăriei se caracterizează prin intenția directă, deoarece scopul este special, și anume de cupiditate (de profit), la caz, inculpatul Ceban Alexandru la data de 06 martie 2017, aproximativ pe la ora 11.00, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin ușa de intrare a pătruns în odaia nr. 108, situată în blocul locativ nr. 40 al străzii Mihail Sadoveanu municipiul Chișinău, care aparținea părții vătămate Ostafi Tatiana de unde a sustras mai multe bunuri ce-i aparțineau ultimei.

Latura obiectivă a tâlhăriei s-a realizat printr-un atac săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, prin pătrundere în locuință, astfel, la momentul când a vrut să iasă din odaia nr. 108 situată în blocul xxxxxx, inculpatul Ceban Alexandru a fost stopat de către proprietara apartamentului care a observat bunurile sale în buzunarul inculpatului, a încercat să-l rețină ultimul a atacat-o pe cet. Ostafii Tatiana xxxxx, aplicându-i multiple lovituri peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i dureri fizice și, continuându-și acțiunile sale criminale, în vederea învingerii opunerii de rezistență din partea victimei și obținerii scopului său criminal, i-a provocat acesteia vătămări corporale, manifestate prin electrocutarea intensivă a victimei cu un electroșoc, cauzându-i potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 908 din 06.03.2017, părții vătămate Ostafi Tatiana, echimoze cu excoriații la nivelul feței, echimoză la nivelul antebrațului stâng, care se califică ca vătămare neînsemnată. Tâlhăria se consideră consumată din momentul atacului, însoțit de aplicarea sau amenințarea de aplicare a violenței periculoase pentru viața sau sănătatea victimei, indiferent de faptul dacă a fost sau nu însușită averea proprietarului.

Drept urmare, atacul în scopul săvârșirii unei tâlhării se manifestă prin acțiuni agresive active cu caracter surprinzător pentru victimă, care creează un pericol real însoțit de aplicarea imediată și nemijlocită a unei violențe periculoase pentru viața ori sănătatea persoanei sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe în scopul însușirii avutului proprietarului. Respectiv argumentele apărării prin care s-a invocat că, există dubii privitor la leziunile suportate de către partea vătămată, la fel au fost apreciate critic, or, potrivit probelor administrate la materialele cauzei s-a demonstrat că Ceban Alexandru a săvârșit atacul tâlhăresc îndreptat împotriva părții vătămate Ostafi Tatiana în urma căruia ultimei i-au fost cauzate vătămări neînsemnate (f.d. 56-57, vol. I)

În acest context, instanța de apel a respins argumentele inculpatului Ceban Alexandru precum că, nu a avut intenția de a comite tâlhăria, dar avea intenția de a fura bunuri din apartamente, iar apartamentul părții vătămate Ostafi Tatiana a fost doar o întâmplare, cauzată de însăși partea vătămată, pe motiv că ultima nu și-a încuiat apartamentul, întrucât, însuși inculpatul Ceban Alexandru a declarat că, în dimineața zilei de 6 martie 2017, având la el 4 legături de chei și un electroșoc nefuncțional, a ieșit la marginea orașului și a intrat în casa xxxxxx prin urmare anume înarmându-se cu electroșocherul, care de fapt era funcțional, ceea ce se confirmă prin raportul de expertiză nr. 908 din 06.03.2017, ultimul s-a pregătit nu doar de furt, dar și de un atac eventual pentru a-și duce la bun sfârșit planul său infracțional.

La caz, intenția și acțiunile începute de furt ale inculpatului nu a fost consumată, din cauză că a fost descoperit de partea vătămată Ostafii Tatiana când ieșea din locuința ultimei și care observând în buzunarul inculpatului bunurile ce-i aparțineau i-a solicitat să-i restituie bunurile, însă ultimul împins-o în peretele de vizavi și a fugit pe scări, fiind urmărit de partea vătămată, care cerând ajutor vecinilor a încercat să-l rețină, apucându-l de mâneca paltonului cu care era îmbrăcat. Ca rezultat, inculpatul imediat s-a eliberat cu smuncitura bruscă și cu ambele mâini a împins-o puternic pe partea vătămată, lovind-o în piept, aplicându-i părții vătămate lovituri cu pumnul în regiunea capului și umărului stâng, totodată ultima s-a lovit cu spatele și umărul de perete. După care Ostafii Tatiana s-a sculat imediat și striga după ajutor și poliție, apoi a continuat să îl urmărească pe inculpat.

Astfel, deși inculpatul a avut intenția de a fura bunurile părții vătămate, a intrat în locuința acesteia și a sustras bunurile, însă, ieșind din locuința acesta a fost prins de partea vătămată, care încercând să-l rețină cu scopul de a-și recupera bunurile sustrase a fost agresată de inculpat și intervenind vecinii Calugher Dorian și Cernei Marin în ajutor, l-au reținut în cele din urmă pe inculpat, ulterior solicitând ajutorul poliției, astfel inculpatul Ceban Alexandru nu a avut posibilitatea să beneficieze de bunurile sustrase după bunul său plac.

Prin urmare, chiar dacă intenția a fost de a sustrage bunuri și nu de a o ataca pe partea vătămată, circumstanțele au derulat astfel, că independent de voința inculpatului, ultimul a recurs la aplicarea violenței asupra victimei, respectiv acțiunile acestuia nu mai pot fi calificate ca furt, dar în ambianța acțiunilor sale acestea se încadrează conform semnelor componente infracțiunii de tâlhărie. Or, victima Ostafii Tatiana în cele din urmă a fost atacată, căreia i s-au cauzat vătămări corporale de către inculpatul Ceban Alexandru.

Cu referire la capătul de învinuire prevăzut de art. 188 al. (3), lit. d) Cod penal și anume, tâlhăria săvârșită cu o deosebită cruzime, instanța de apel a precizat că, pentru a califica acțiunile inculpatului conform prevederilor art. 188 alin. (3) lit. d) Codul penal este necesar ca atacul de tâlhărie să fie însoțit de deosebita cruzime, prin care se va înțelege acțiunea sau inacțiunea intenționată a făptuitorului care are drept scop de a provoca victimei sau apropiaților acesteia o suferință suplimentară, de natură fizică sau psihică, mai gravă decât suferința ce ar deriva din violența primară prin care s-a consumat inițial infracțiunea.

La caz, deosebita cruzime incriminată inculpatului Ceban Alexandru nu s-a constatat, or, atât din declarațiile părții vătămate Ostafii Tatiana, cât și ale martorilor Cernei Marin și Calugher Dorian s-a constatat că, inculpatul Ceban Alexandru a atacat-o pe partea vătămată doar la momentul când a vrut să fugă, fiind surprins că, a ieșit din odaia victimei cu bunurile sustrase, astfel nu s-a constatat că, inculpatul i-a provocat părții vătămate o suferință suplimentară de natură fizică sau psihică, decât s-a eliberat brusc și cu ambele mâini a împins-o puternic pe partea vătămată, lovind-o în piept și aplicându-i părții vătămate lovituri cu pumnul în regiunea capului și umărului stâng. Totodată ultima s-a lovit cu spatele și umărul de perete, or, prin deosebita cruzime demonstrează intenția făptuitorului de a-i cauza victimei suferințe, de ordin fizic sau psihic, care sunt intense, inutile și prelungite în timp.

Prin urmare, instanța de apel a apreciată critic poziția inculpatului prin care recunoaște furtul comis din odaia părții vătămate Ostafii Tatiana, însă, nu recunoaște atacul tâlhăresc, aceasta fiind îndreptată exclusiv spre eschivarea de la răspunderea penală.

La fel, instanța a respins și argumentele apărării precum că, este criticabil faptul că la Ceban Alexandru nu au fost depistați bani ce i-ar aparține acestuia, or, chiar inculpatul a declarat că, a recurs la infracțiune din motiv că avea nevoie de bani.

De asemenea, nu au fost reținute nici argumentele apărării precum că, învinuirea înaintată de procuror este rezultatul efectuării vicioase a urmăririi penale, deoarece apelanții nu au indicat în ce constă viciile invocate, or, pe parcursul procesului penal nu s-a constatat careva plângeri aduse față de acțiunile sau inacțiunile organului de urmărire penală, potrivit ordinii stabilite de legea procesual-penală.

În aceeași ordine de idei instanța de apel a apreciat ca fiind declarativă alegația apărării precum că, la examinarea cauzei au fost admise erori fundamentale de drept, ce constituie un viciu fundamental prin ce urmează a fi casată sentința atacată, fără a indica care sunt acestea, prin urmare, partea apărării nu a indicat careva motive fondate care ar duce la achitarea inculpatului Ceban Alexandru, iar vinovăția acestuia de comiterea tâlhăriei incriminate s-a constatat cu certitudine și pentru care ultimul urmează a fi atras la răspundere penală.

Referitor la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel, verificând legalitatea acesteia, a constatat că, prima instanță respectând dispozițiile a art. art. 7, 61, 75 Cod penal,

ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului stabilindu-i o pedeapsă echitabilă, legală și proporțională pentru infracțiunea săvârșită, ajungând la concluzia corectă de a aplica o pedeapsă reală cu închisoare în limitele sancțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2), lit. d), e), f) Cod penal.

Referitor la solicitarea procurorului în latura cheltuielilor de judecată instanța de apel reiterând prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală, a ajuns la concluzia că, aceasta este neîntemeiată, întrucât cheltuielilor în sumă totală de 371 lei, pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 908 din 06.03.2017, expertizei medico-legale nr. 979 din 10.03.2017, raportului de expertiză judiciară nr. 909 din 10.03.2017, la caz este suportată exclusiv de către stat. Or astfel de cheltuieli se încasează din contului inculpatului numai în urma modificărilor operate la art. 143 Cod procedură penală, potrivit cărora alineatul (2) al articolului 143 Cod procedură penală a fost abrogat în urma Legii nr. 316 din 22.12.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 09.02.2018.

De asemenea, instanța de apel a menționat că prima instanță corect a respins solicitarea acuzatorului de stat privind admiterea integrală a acțiunii civile înaintată de partea vătămată Ostafii Tatiana prin care solicită încasarea prejudiciului material în sumă de 10 000 lei și cel moral în sumă de 100 000 lei. Partea vătămată nu a prezentat nici un înscris, care ar confirma cheltuielile pentru tratamentul efectuat ca urmare al atacării și agresării sale de către inculpatul Ceban Alexandru.

Mai mult ca atât, Colegiul penal reține că, prin ordonanța privind restituirea corpurilor delictive din 16.03.2017 (f. d. 38-39, vol. I) toate bunurile sustrate de la Ostafii Tatiana de către Ceban Alexandru și ridicate în cadrul percheziției corporale, i-au fost restituite părții vătămate Ostafii Tatiana, fapt confirmat și prin recipisa din 16.03.2017 (f. d. 40, vol. I), astfel, careva prejudicii de ordin material părții vătămate nu i-au fost cauzate.

La fel, instanța de apel a statuat că prima instanță corect a apreciat prejudiciul moral în suma de 100 000 lei ca fiind unul exagerat, or la aprecierea cuantumului prejudiciului moral prima instanță a ținut cont de, caracterul și gravitatea suferințelor fizice cauzate persoanei vătămate, gradul vinovăției autorului prejudiciului și personalitatea inculpatului.

8. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

8.1. Procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, *Devder Djulieta*, care invocând temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanța de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului declarat procurorul critică soluția instanței de apel în partea achitării inculpatului în baza art. 188 alin.(3) lit. d) Cod penal, invocând că instanța de apel eronat a constatat că la caz nu a fost confirmat calificativul „cu deosebită cruzime” și a omis faptul că inculpatul a acționat cu o deosebită cruzime față de partea vătămată, anume urmare a metodei și obiectelor cu care a săvârșit infracțiunea, or aplicarea electroșocherului presupune o intensitate mult mai mare a durerilor care au fost suportate de victimă.

Mai mult metoda aleasă de făptuitor denotă despre dorința inculpatului de a cauza victimei suferințe deosebit de chinuitoare, or incapacitatea lui de a evalua adecvat situație, în năzuința de a săvârși mai repede infracțiunea începută, luând în considerație eficacitatea scăzută a metodei de comitere a infracțiunii, opunerea activă de rezistență de către victimă, indică la faptul că inculpatul a recurs la folosirea electroșocherului nu numai pentru a demonstra deosebita cruzime față de victimă, însă și pentru a-și realiza cu rapiditate scopul său infracțional.

Recurentul menționează că la calificarea acțiunilor făptuitorului, în baza art.188 alin.(3) lit. d) Cod penal, urmează a se ține seama că prin “deosebită cruzime” se va înțelege

acțiunea sau inacțiunea intenționată a făptuitorului care are drept scop de a provoca victimei o suferință suplimentară, de natură fizică sau psihică, mai gravă decât suferința ce ar deriva din violența primară prin care s-a consumat inițial infracțiunea.

Din cele enunțate supra se conturează suferința fizică și psihică provocată victimei Ostafi Tatiana, de către inculpatul Ceban Alexandru, aceste stări aflându-se într-o strânsă conexiune și care la rândul său indică la prezența laturii obiective a infracțiunii de tâlhărie săvârșită cu o deosebită cruzime.

Subsidiar, acuzarea remarcă că, procedura de examinare a apelului după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, prezintă în sine niște particularități aparte.

Administrarea mijloacelor de probă se desfășoară după regulile generale prevăzute pentru prima instanță, fiind aplicat principiul nemijlocirii, ce permite instanței de apel la o nouă rejudecare să perceapă direct faptele și împrejurările relatate de părți sau martori, precum și reacțiile acestora la întrebările adresate.

Instanța de apel preluând constatările pripite ale primei instanțe, s-a axat asupra relevanței unor probe, în partea ce ține de cele relatate aferent evenimentelor infracționale, astfel încât a admis o eroare gravă de fapt, devreme ce există o contradicție evidentă între cele reținute hotărârilor instanțelor de judecată și probele administrate.

Faptul că declarațiile părții vătămate Ostafi Tatiana și ponderea acestora au o importanță majoră, reiese nemijlocit și din faptele descrise de către aceasta la urmărirea penală și respectiv susținute integral în prima instanță în cadrul căreia partea vătămată a reiterat că: *“în ziua incidentului, făptașul care s-a dovedit a fi Ceban Alexandru a scos un electroșoker, a electrocutat-o în față, a lovit-o pe față, în cap, pe mâni, partea stângă, dreaptă, a apucat-o de păr și a lovit-o în partea umărului drept și a apucat-o de mână strâns. Partea vătămată și-a pierdut cunoștința, însă s-a trezit și și-a dat seama ce se întâmplă s-a luat după acesta mai departe”*.

Astfel, contrar celor reținute de instanța de apel, acuzarea atestă că în cazul din speță, inculpatul Ceban Alexandru își dădea seama de faptul că săvârșește infracțiunea cu o deosebită cruzime, evident a prevăzut urmarea prejudiciabilă și pericolozitatea faptei sale și își dorea în mod conștient survenirea acestei urmări manifestate prin cauzarea unor suferințe fizice intense victimei Ostafi Tatiana.

Cele enunțate supra denotă că, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, nu a analizat în deplină măsură componența elementelor constitutive a faptelor prejudiciabile menționate mai sus, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanțe și conținutul real al probelor și faptelor.

8.2. Avocatul *Căpățână Ion* în numele inculpatului, invocând prevederile art. 427 alin.(1), pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat în baza art. 188 alin. (2), lit. d), e), f) Cod penal.

În argumentarea recursului declarat, partea apărării a criticat modul în care au fost apreciate probele de către instanțele de fond invocând argumente similare celor indicate anterior în apel, descrise în pct. **3.3** al prezentei decizie.

8.3. Prin recursul ordinar depus la 30 martie 2022, inculpatul *Ceban Alexandru*, fără a invoca careva temei de drept prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței și deciziei, cu dispunerea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată, argumentând că soluțiile acestora sunt nefondate și ilegale, invocând totodată și dezacordul cu modul de examinare a cauzei în instanța de apel. La fel invocă că nu a comis infracțiunile înscrise, dar furtul, iar dosarul penal în privința sa a fost fabricat ilegal.

8.4. La 14 iunie 2022, inculpatul *Ceban Alexandru* a declarat recurs suplimentar, prin care a indicat că termenul de declarare a recursului nu a fost încălcat, iar recursul a fost depus în termen.

8.5. La 21 iunie 2022, inculpatul *Ceban Alexandru* a declarat recurs suplimentar, invocând indignarea față de secretariatul Curții Supreme de Justiție, care a refuzat înregistrarea recursului în numele său la 10.06.2022, de către F. Covaci.

8.6. La 01 august 2022, inculpatul *Ceban Alexandru* a declarat recurs suplimentar, solicitând anexarea la materialele cauzei schema procesului penal.

8.7. La 15 august 2022, inculpatul *Ceban Alexandru* a declarat recurs suplimentar, prin care a indicat argumente similare ca și în recursurile anterioare, totodată menționând că recursul ordinar declarat de către procuror este neîntemeiat și urmează a fi respins.

8.8. La 30 august 2022, inculpatul *Ceban Alexandru* a declarat recurs suplimentar, solicitând admiterea recursului declarat și respingerea recursului procurorului ca fiind neîntemeiat.

8.9. La 24 mai 2023, inculpatul *Ceban Alexandru* a declarat recurs suplimentar, solicitând anexarea la materialele cauzei sesizarea înaintată Consiliului Superior al Magistraturii la încălcările admise de către judecătorii Gîrbu, S., Băbălău D., Malîi A., I. Chironeț.

9. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1), pct.1¹) Cod de procedură penală, inculpatul *Ceban Alexandru* a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de către procuror, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate din următoarele considerente.

10.1. *Cu referire la recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Devder Djulieta.*

Drept temei pentru declararea recursului, se invocă prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Colegiul penal constată că motivul principal invocat de recurent vizează critica aprecierii probelor de către instanța de apel în partea achitării inculpatului *Ceban Alexandru* de sub învinuirea prevăzută de art. 188 alin.(3) lit. d) Cod penal.

În contextul dat, Colegiul penal reține că art.427 alin.(1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeiuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat.

Totodată, Colegiul penal statuează că critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, care nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs. În contextul dat, Colegiul penal reiterează că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezenței sau absenței temeiurilor pentru recurs, prevăzute la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală.

Din considerentele expuse, Colegiul penal va respinge argumentele recurentului în partea dată, ca fiind *de jure* inadmisibile.

În același context, Colegiul penal constată că temeiurile pentru recurs invocate de recurent, prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, și anume că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția nu și-au găsit confirmare în prezenta cauză*, fiind invocate nemijlocit întru susținerea criticii privind aprecierea probelor, cu

mențiunea asupra faptului că instanța de apel nu a apreciat în mod corespunzător probele acuzării.

Sub acest aspect, Colegiul penal constată că judecând cauza în ordine de apel, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, corect adoptând soluția de achitare a inculpatului Ceban Alexandru de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(3) lit. d) Cod penal, din motiv că la caz nu s-a constatat existența calificativului tâlhăriei “*săvârșită cu o deosebită cruzime*”, soluție bine argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală în baza cărora s-a stabilit cert că, inculpatul Ceban Alexandru a atacat-o pe partea vătămată doar la momentul când a vrut să fugă, fiind surprins că, a ieșit din odaia victimei cu bunurile sustrase.

Colegiul penal reține că lipsa calificativului cu deosebită cruzime s-a confirmat cert inclusiv prin declarațiile părții vătămate Ostafi Tatiana și ale martorilor Cernei Marin și Calugher Dorian care au indicat că, inculpatul Ceban Alexandru a atacat-o pe partea vătămată doar la momentul când a vrut să fugă, fiind surprins că, a ieșit din odaia victimei cu bunurile sustrase.

Prin urmare, Colegiul penal respinge ca fiind neîntemeiate argumentele procurorului, întrucât la caz nu s-a constatat că, inculpatul i-a provocat părții vătămate o suferință suplimentară de natură fizică sau psihică or, prin deosebita cruzime se demonstrează intenția făptuitorului de a-i cauza victimei suferințe, de ordin fizic sau psihic, care sunt intense, inutile și prelungite în timp.

Asupra celor menționate, Colegiul penal conchide că instanța de apel just a statuat că în acțiunile inculpatului Ceban Alexandru nu s-a dovedit prin probele administrate în cadrul cercetării judecătorești comiterea tâlhăriei cu o deosebită cruzime, fapt ce a impus achitarea inculpatului pe capătul de învinuire prevăzut de art. 188 alin. (3) lit. d) din Codul penal din lipsa elementelor infracțiunii, argumentele expuse de către instanța de apel sub acest aspect în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art.6 CEDO.

Prin urmare, instanța de recurs constată că, în prezenta cauză, nu se relevă admiterea erorilor de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, la etapa judecării apelului, după cum pledează procurorul.

10.2. Cu referire la recursurile ordine declarate de către avocatul Căpățână Ion în numele inculpatului și de către inculpatul Ceban Alexandru, depus la 30 martie 2022.

La caz, Colegiul penal reține că recurenții indică ca temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Din sumarul recursurilor declarate, Colegiul penal constată că argumentele avocatului Căpățână Ion în numele inculpatului și ale inculpatul Ceban Alexandru se concentrează asupra faptului că instanța de apel a dat o apreciere eronată materialului probator prezentat la dosar prin ce a concluzionat greșit asupra vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal.

Raportând temeiurile invocate de către recurenți la motivarea deciziei instanței de apel, Colegiul penal consideră că în speța examinată, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, decizia atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de fapt, care să afecteze soluția, au fost întrunite elementele infracțiunii, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurenți, mai mult se constată că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal atestă că la soluționarea cauzei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101 și 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenții, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, iar concluziile făcute de instanța de apel rezultă din probele acumulate și apreciate corespunzător, așa cum este indicat la pct. 7.1 din prezenta decizie.

Colegiul penal consideră că, instanța de apel a re-verificat sub toate aspectele, complet și obiectiv probele la care a avut acces și care au fost prezentate la materialele cauzei penale, apreciindu-le cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fapt ce corect a determinat instanța de a concluziona că din probele administrate la materialele cauzei, s-a confirmat cu certitudine vinovăția inculpatului Ceban Alexandru în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, iar careva încălcări de procedură, sau încălcări a drepturilor și intereselor inculpatului, nu au fost depistate.

Colegiul penal apreciază că decizia recurată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de legea procesual-penală și de art. 6 CEDO și dă răspuns la toate argumentele expuse în cererile de apel.

Mai mult, verificând conținutul deciziei instanței de apel în coraport cu cererile de apel, Colegiul penal conchide că instanța de apel a examinat minuțios toate chestiunile esențiale supuse atenției sale, fără a comite în acest sens vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea deciziei atacate.

Cu referire la argumentele recurenților precum că inculpatul urmează a fi achitat de sub învinuirea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, Colegiul penal, punctează că reprezintă o interpretare subiectivă greșită a recurenților ce nu poate fi acceptată, or în decizia instanței de apel au fost combătute aceste argumente, motivare ce este în coroborare cu circumstanțele constatate în prezenta cauza penală în baza cumulului de probe cercetate de prima instanță și instanța de apel, ce se acceptă de instanța de recurs ordinar, ce nu contravine practicii CtEDO.

Mai mult, instanța de recurs, apreciază critic argumentul recurenților precum că concluziile instanței de apel nu sunt bazate pe probe, în acest sens, Colegiul penal indică că este un argument declarativ, or, instanța de apel reținând circumstanțele de fapt ale cauzei și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

De asemenea, Colegiul penal atestă că recurenții primordial își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor, care în opinia lor nu confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, Colegiul penal reține că nu poate fi acceptat acest dezacord, din considerentul că aceste probe au fost apreciate de către prima instanță și de către instanța de apel prin coroborare între ele, astfel fiind demonstrată pe deplin vinovăția inculpatului, iar obiecțiile recurenților reprezintă doar opinia subiectivă greșită a acestora, or, Colegiul penal nu identifică vreun temei de a interveni prin prisma argumentelor invocate de recurenți în decizia instanței de apel, care este legală și întemeiată.

Colegiul penal notează că din analiza materialelor cauzei, rezultă cert că instanța de apel a apreciat obiectiv prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, veridicității și coroborării lor, cumulul de probe administrat la urmărirea penală, expunându-se în decizie cu privire la motivele respingerii argumentelor părții apărării și acceptării probelor prezentate de partea acuzării, respectând rigorile dictate de principiul contradictorialității stipulat în art. 24 Cod de procedură penală, astfel instanța de apel corect a adoptat soluție de recunoaștere a vinovăției lui Ceban Alexandru în

comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal.

Colegiul penal menționează că nu pot fi reținute argumentele recurențelor precum că, fapta inculpatului urmează a fi calificată ca furt și nu ca tâlhărie, deoarece inculpatul a avut intenția doar de fura bunurile părții vătămate, or din materialul probator cercetat și administrat în cadrul cercetării judecătorești s-a dovedit cert fapta prejudiciabilă de tâlhărie săvârșită de Ceban Alexandru cu scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Sub acest aspect, Colegiul penal reiterează constatările instanței de apel, care corect a statuat că, la calificarea faptei prejudiciabile de tâlhărie nu are importanță momentul atacului asupra victimei, înainte, în timpul sau după săvârșirea sustragerii bunurilor victimei.

Chiar dacă intenția a fost de a sustrage bunuri și nu de a o ataca pe partea vătămată, circumstanțele au derulat astfel, că independent de voința inculpatului, ultimul a recurs la aplicarea violenței asupra victimei, respectiv acțiunile acestuia nu mai pot fi calificate ca furt, dar conform semnelor componenței infracțiunii de tâlhărie. Or, partea vătămată Ostafii Tatiana în cele din urmă a fost atacată, fiindu-i cauzate vătămări corporale de către inculpatul Ceban Alexandru.

La caz, infracțiunea de furt nu s-a consumat, or, inculpatul nu a avut posibilitatea de a beneficia de bunurile sustrase de la partea vătămată Ostafii Tatiana. În acest sens, Colegiul penal precizează că în speță s-a stabilit cu certitudine faptul că, deși inculpatul a avut intenția de a fura bunurile părții vătămate, a intrat în locuința acesteia și a sustras bunurile, însă, ieșind din locuința acesta a fost prins de partea vătămată, care încercând să-l rețină cu scopul de a-și recupera bunurile sustrase a fost agrestă de inculpat, ulterior în urma intervenirii vecinilor Calugher Dorian și Cernei Marin inculpatul a fost reținut, fiind solicitat ajutorul poliției.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursuri, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a sentinței, reproduse în pct.2 precum și a deciziei instanței de apel și reproduse în pct.7.1 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului, și încadrarea juridică corectă a acțiunilor infracționale, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatului, a părții vătămate Ostafii Tatiana, a martorilor Cernei Marin, Calugher Dorian, Ciobanu Mihail, precum și prin materialele probatoare acumulate în prezenta cauză penală, fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a argumentat detaliat motivele pentru care au fost respinse versiunile apărării, probele administrate confirmând în mod concludent că faptei comise s-a dat o încadrare juridică corectă în baza art. 188 alin. (2), lit. d), e) și f) Cod penal, conform indicilor calificativi – *„tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.”*

Cele consemnate supra, evidențiază că instanța de apel a acordat o atenție sporită materialelor cauzei, înlăturând justificat și prin argumente temeinice versiunea părții apărării despre nevinovăția inculpatului.

Mai mult ca atât, Colegiul penal conchide că temeuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește,

fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În acest context, instanța de recurs conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat cu strictețe prevederile enunțate la art. art.414-419 Cod de procedură penală, pronunțând o hotărâre legală și întemeiată sub toate aspectele, iar temei pentru admiterea recursurilor declarate nu se regăsește, motiv din care se impune inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

7.1. Cu referire la recursurile ordinare suplimentare depuse de către inculpatul Ceban Alexandru la: 14 iunie 2022, 21 iunie 2022, 01 august 2022, 15 august 2022, 30 august 2022 și 24 mai 2023.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanță de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de atac cu recurs a deciziei instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Colegiul penal menționează că legislația procesual penală nu prevede noțiunea de recurs suplimentar, astfel că toate cererile ce se referă la dezacordul față de hotărârea instanței de apel la fel se declară în mod obligatoriu în interiorul termenului de 30 de zile prevăzut de legiuitor la art.422 Cod de procedură penală, fără a fi posibilă extinderea acestuia.

În speță, se reține că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 martie 2022 în cauza penală privindu-l pe Ceban Alexandru, a fost pronunțat la 14 martie 2022, în prezența inculpatului Ceban Alexandru și al avocatului acestuia, Căpățînă Ion, (f. d. 132-141, vol. X), fiind notificați că pronunțarea integrală a deciziei va avea loc pe 10 mai 2022.

La 10 mai 2022, în lipsa inculpatului Ceban Alexandru, a fost pronunțată decizia motivată a instanței de apel (f. d. 141, vol. X), copia deciziei integrale fiindu-i expedită inculpatului Ceban Alexandru (f. d. 183, vol. X).

Astfel, Colegiul penal menționează că potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel, curge de la data pronunțării integrale a acesteia, la caz - 10 mai 2022.

În acest context, Colegiul penal reține că recursurile ordinare din 14 iunie 2022, 21 iunie 2022, 01 august 2022, 15 august 2022, 30 august 2022 și 24 mai 2023 au fost depuse de către Ceban Alexandru peste termenul legal de declarare a recursului ordinar prevăzut de lege, fără a invoca careva argumente privind depunerea tardivă a acestora.

În acest sens, Colegiul penal statuează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Prin urmare, Colegiul penal conchide, că recursurile ordinare declarate la 14 iunie 2022, 21 iunie 2022, 01 august 2022, 15 august 2022, 30 august 2022 și 24 mai 2023 de către inculpatul Ceban Alexandru, împotriva deciziei instanței de apel din 14 martie 2022, pronunțată integral la 10 mai 2022, sunt declarate peste termen și urmează a fi respinse.

Mai mult, Colegiul penal notează că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar

împiedica rămânerea irevocabilă a deciziei și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza *Ponomariov vs Ucraina* (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza *Bodiu vs. Republica Moldova din 18 iunie 2019* (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

În acest context, Colegiul penal, constatând încălcarea de către recurent a prevederilor art.422 Cod de procedură penală, a ajuns la concluzia inadmisibilității recursurilor declarate, ca fiind declarate peste termen.

12. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, *Devder Djulieta*, de către avocatul *Căpățână Ion* în numele inculpatului și de către inculpatul *Ceban Alexandru*, depus la 30 martie 2022, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2022, ca fiind vădit neîntemeiate, iar recursurile ordinare suplimentare declarat de către inculpatul *Ceban Alexandru* din 14 iunie 2022, 21 iunie 2022, 01 august 2022, 15 august 2022, 30 august 2022 și 24 mai 2023, ca fiind declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **27 iulie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu